

at man bliver altfor lemsældig overfor skjedsløse Betalere, idet man saa siger: de have jo dog betalt forud, og saa kan man være noget mere lemsældig, hvad da let fører til, at man bliver altfor lemsældig. Seg indrømmer, hvad ogsaa ærede Medlemmer vide, at man i daarlige Tider navnlig som de nuværende maa være meget tilbageholdende med at realisere de Folks Eiendomme, som staa tilbage med Rentebetaling. Men i ordentlige eller jævnt gode Tider maa dog Formaalet være det, at man faar Interessenterne til nogenlunde at betale præcis, og jeg er noget bange for, at denne Renteforudbetaling netop skal virke i Retning af, at man bliver mindre præcis. Seg skal ogsaa minde om, at i den best- og jønderjydske Forening har man forladt dette og er vendt tilbage til at betale bagud. Daa af dette Hensyn vil jeg da paany henstille, om der ikke i denne Henseende kunde være Grund til at gjøre Forandring.

Saa, det er vel et temmelig stort Tal, 20,000 Interessenter — saa mange er der nemlig i begge Foreninger, 15,000 i den jydsk og 5,000 i Østfjernes. Men af det store Antal Husmænd, som Landet har, ca. 160,000, er det kun $\frac{1}{8}$, og af de 40,000 Edr. Hartkorn, disse Husmænd ere i Besiddelse af, er det heller ikke Meget. Der er derfor Grund til at tro, at Foreningerne, godt bestyrede og administrerede, fremdeles under rimelige Vilkaar ville vedblive at tiltage noget, og jeg tror at turde sige for Sjællands Bedkommende — Østfjernes kjender jeg ikke saa nøie til — at man ikke kan Andet end paaskønne den Dydighed, hvormed den administrerende Direktør der har udført sin Gjerning. Det er jo nemlig ikke saa let en Sag, hvor der er 15,000 Interessenter; man kan til Sammenligning huske paa, at den viborgske Kreditforening kun har halvt saa mange, uagtet den har en mangeaarig Levetid. Jeg tror derfor, man maa være den administrerende Direktør Tak skyldig for, at det er gaaet saa roligt og godt, som det er, thi der har i Grunden kun været rent forsvindende Tab. Det Tab, vi have havt paa de mange Interessenter i de Aar, Foreningen har bestaaet, er tilfammen knapt 13,000 Kr., og deraf er jo ingenlunde det Hele tabt, da Foreningen er i Besiddelse af flere af Eiendommene, men det er kun blevet affkrevet som Tab. Jeg tror, at man maa indrømme, at paa en Prioritetsgjæld af 19 Millioner og paa saa mange Interessenter er det ikke noget stort Tab. — I det Hele taget mener jeg, at Loven ikke har skuffet de Forventninger, der var Grund til at nære til den,

og efter min Mening var det et Skridt paa den rigtige Vej. Jeg vil haabe, at man snart vil komme til at overveie paany, hvad der i det Hele taget kan gjøres for at fremme Husmændenes og Landarbejdernes Kaar. Jeg tror, det vil være helbdigt af Hensyn til, at Strømningen i de sidste Aar har vendt sig imod Kjøbenhavn og Kjøbstæderne. Det kan ikke gaa an, at denne Strømning bliver ved. Vi erfare i denne Tid, hvor megen Nød og Glendighed netop denne stærke Tilstrømning til Byerne og særlig Kjøbenhavn har foranlediget. Men skal den standses og vende sig noget, vil et af Midlerne og Veiene dertil sikkert være det, at man tager under alvorlig Overveielse, hvorledes man kan forbedre Landarbejdernes og Husmændenes Kaar. Det vil gjøre, at de blive roligt hjemme i Stedet for at vandre ind til Kjøbenhavn og Byerne, hvad jeg betragter som en Ulykke for dem — i hvert Fald kan det blive det, naar der kommer daarlige Tider, saaledes som Erfaringen har viist i denne Tid. Med disse Udtalelser skal jeg anbefale de stillede Endringsforslag.

Ordføreren (Mazén): Jeg ønsker kun at gjøre nogle Bemærkninger med Hensyn til de fremkomne Udtalelser. Jeg finder ingen Anledning til at gaa ind paa Kreditforeningernes Formaal og almindelige Virksomhed. Dette Thing har jo en Gang udtalt sig for dem og vi have jo ogsaa i det Foreliggende anbefalet Thinget at gaa ind paa denne Foranstaltning, som formentlig kunde være til Fremme for Foreningens Virksomhed. Men naar det ærede 5te Medlem for 7de Kreds (Steel) fandt, at der ikke gif tilstrækkelig Tillid til Foreningerne gennem Flertallets Udtalelser, skal jeg blot gjøre opmærksom paa den forskjellige Stilling, hvori de, der have den Været at være i Bestyrelsen af Foreningerne, og de, der ikke ere det — saaledes som Tilfældet er med Flertallet — staa til Sagen. Den ærede Bestyrelse kjender Forholdet nøie, og naturligvis gaar den ud fra, at det er en god og solid Forening. Vi, der staa udenfor stille os ganste naturlig som objektiv, kritiserende overfor dem, og det mene vi er vor bestemte Pligt. Thi her er Spørgsmaalet ikke blot om Statskassens Interesser, hvor det dreier sig om Millioner, men her er ogsaa Tale om alle de Husmænds Interesser, der gaa ind i Foreningen. Thi der paahviler dem et solidarisk Ansvar, og derfor maa vi sørge for først at undersøge, om ogsaa efter en objektiv Bedømmelse Foreningernes Virksomhed er en saadan, at man kan forsvare at